

ROZVOJ KOMUNIKACE U DĚTÍ S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA I

Seminář pro klinické logopedy, úvod – teoretická východiska

Mgr. Romana Straussová

Náplň semináře:

Účastníci semináře se seznámí se **specifiky komunikace dětí s autismem**, jejich vnímání světa, změnami ve vnímání a rozumění, neurobiologickými faktory ovlivňujícími strukturu mozku u autismu. Vyzkouší si při praktickém cvičení pocit člověka, který se nedokáže verbálně vyjadřovat. Obeznamí se specifiky smyslového vnímání a rozumění při poruchách autistického spektra, specifiky verbální komunikace v návaznosti na Teorii mysli. Seznámí se s principy vizuální komunikace a její funkcí při nástupu řeči při zohlednění vývojového hlediska. Uvědomí si dopad selhání v porozumění řeči a preverbálních dovednostech, které jsou u těchto poruch klíčové. Součástí bude také úvod do problematiky dětí verbálních, logopedická práce a práce na funkčním rozvoji řeči, praktické ukázky pomůcek i logopedických cvičení.

Součástí semináře jsou praktické ukázky (videoukázky), formulace základního postupu při **nácviku alternativní komunikace u dětí s autismem** a také přiblížení způsobu budování funkční komunikace u dětí, které se vyjadřují **echolalicky**.

Program semináře č. I:

- Oblasti selhání a symptomatika poruch autistického spektra – PAS. Seznámení se screeningovou metodou pro děti do 6 let CARS (The Childhood Autism Rating Scale)
- Problematika vývojové dysfázie a PAS
- Rozumění řeči a pasivní slovní zásoba
- Teoretická východiska pro nácvik funkční komunikace u dětí s PAS

Program semináře č. II. – navazující seminář - praktická část:

- Úvod k práci s alternativní komunikací pomocí obrázků a jiných vizuálních symbolů
- Augmentativní komunikace u přetrvávajících echolálií

- Seznámení s metodikou práce u dětí verbálně zdatných s dg VFA (vysocefunkční autismus) nebo AS (Aspergerův syndrom), práce se sociální dyslexií v logopedické praxi
- Nácviky sociálně komunikačních dovedností

Lektorka má mnoholeté zkušenosti s nácvikem komunikace u dětí s autismem. Původně pracovala jako logoped ve zdravotnictví, později jako logopedka u dětí s těžkým sluchovým postižením V biligvální MŠ v Holečkově ulici v Praze. Několik let působila jako logoped a speciální pedagog speciální třídy MŠ Laudova v Praze, kde byly zařazeny děti s vývojovou dysfázií, a děti s poruchou autistického spektra. Byla metodikem rané péče a logoped v APLA. V roce 2012 založila Centrum Terapie Autismu, kde se věnuje terapeutické práci s rodinami dětí s PAS i logopedické péči. V srpnu 2011 začala předvýzkum, na kterém dále pracuje v rámci doktorandského studia na katedře speciální pedagogiky Pf UK. Týká se rozvoje komunikace stimulací sdílené pozornosti u dětí od 12 – 36 měsíců věku s dg. PAS s využitím metody VTI (videotréning interakcí). Je nyní zřejmé, že tato metoda poměrně dobře funguje, přinejmenším výrazně zmírňuje symptomatiku PAS. Práce v oblasti rané terapie, která předchází nástupu masivních projevů autismu, může zvrátit změny ve struktuře mozku těchto dětí a pomoci jejich zdravému vývoji. Stručné seznámení s metodikou sdílené pozornosti je součástí kurzu.

Další aktivity v oboru: skupinové nácviky sociálně komunikačních dovedností a kooperace ve hře pro děti s PAS v Praze i na letních táborech pro děti s PAS. Pořádá pobyty pro rodiny dětí s PAS. Vede rodičovské i sourozenecké skupiny pro členy rodin dětí s PAS.

Publikační činnost lektorky v oblasti PAS:

Straussová, R., Knotková, M. (2011) Průvodce rodičů dětí s poruchou autistického spektra. Praha: Portál

Straussová, R., Knotková, M., ilustrátor – Roštárová, I. (2011) Obrázkový slovník sociálních situací - pro děti s poruchou autistického spektra. Praha: APLA

Straussová, R., ilustrátor: Roštárová, I. (2012) Sebeobsluha u dětí s poruchou autistického spektra. APLA

Straussová, R., Hradská, M. (2013) Obrázkový slovník pro nácvik rozumění řeči a rozvoj pasivní slovní zásoby. APLA *Publikace pro logopedy*

Kolektiv autorů- spoluautor (2012) **Nedávejte do hrobu motýla živého.** APLA